

11.3.2011

הנחיות לעונה בגידול כותנה עונת 2012

עופר גורן, ממ"ר כותנה, שה"מ

כללי

15.3.2011 - מועד הזריעה המינימאלי שבו ניתן כיסוי ביטוחי ע"י הקנט לנזקים בנביטה
 כמויות הגשם שירדו במהלך החורף ועד כתיבת שורות אלו עברו את הממוצע הרב שנתי, לעיתים בעשרות אחוזים. לקראת סוף השבוע צופים החזאים מספר ימי גשם מלווים בירידה בטמפרטורות. להלן מספר המלצות לתזכורת.

חתך הרטבה

למעט אזורים דרומיים ו/או מזרחיים, אין חשש השנה לחתך הרטבה מלא בקרקע לעומק 100 ס"מ. באזורים השחונים יש לבצע הערכה לכמות המים הנחוצה לצורך השלמת החתך. ההשקיה להשלמת החתך תעשה לפני הזריעה ואח"כ ניתן לזרוע ברטוב. אפשרות נוספת היא השלמת המים בין הזריעה לתחילת ההשקיה הסדירה.

בין נביטה לתחילת פריחה, חשוב ביותר להימנע מעקה לגידול העלולה לגרום לעצירת הצימוח.

סף יחידות חום לזריעה

מקובל, כתנאי לזריעה, סף יחידות חום הנצברות במהלך חמישה ימים ראשונים לאחר הזריעה כמינימום הכרחי למניעת נזקי צינה.

עשה שימוש בנתוני השירות המטאורולוגי של חיזוי הטמפרטורות הצפויות לימים הקרובים בתחנה הסמוכה אליך וחשב יחידות חום צפויות במהלך הזריעה.

במרבית המקרים טמפרטורת הקרקע המסוימת מושגת לאחר מספר ימים בהם טמפרטורת האוויר הממוצעת היומית הינה כ 3 מעלות יותר גבוהה.

טמפרטורת קרקע בשעה 8:00 בעומק 5 ס"מ מומלצות לתחילת הזריעה:

פימה 13 - 14 צלסיוס

אקלה/ אקלפי 14 - 15 צלסיוס

רצוי להימנע מזריעה כאשר הטמפרטורות צפויות לרדת מתחת לסף הרצוי בחמשת הימים העוקבים את הזריעה. בימים אלו רגישות הנבט לנזקי צינה גבוהה במיוחד.

תנאים לזריעה על פי צבירת יחידות חום (טמפ' אוויר) במהלך חמישה ימים,

סף תחתון 15.5 מעלות צלסיוס

<u>תנאים לזריעה</u>	<u>טמפרטורת אוויר יומית ממוצעת</u>	<u>יחידות חום נצברות בחמישה ימים</u>
לא מתאים	<16.6	< 5.5
גבולי	17.2	5.5 - 8.5
מספק	17.7	8.5 - 11
אידיאלי	>17.7	>11

(על פי California Cotton Review, April 2001)

חישוב יחידות החום הצפויות במהלך חמשת הימים הבאים לאחר הזריעה, על פי חיזוי הטמפרטורת הצפויות, מאפשר למגדל לצפות את התנאים ולהחליט האם לזרוע או להמתין. על פי נתונים אלה, בתנאים מספקים, תציץ הכותנה מעומק זריעה של כ 4 ס"מ לאחר כ 10-12 ימים. בתנאים אידיאליים דרושים להצצה כ 7-9 ימים ואף פחות.

תאריכי הזריעה המומלצים

10/04	פימה	20/03 ועד
30/04	אקלה/ אקלפי	01/04 ועד

זנים

פימה – GL-1, GL-4, (AG-611, GP-21 בהיקף מוגבל).
אקלפי – הזן אקלפי, (זנים חדשים נוספים בהיקף מוגבל).
אקלה – רבאון, גדרה 236.

עומד צמחים ושעור זריעה

עומד צמחים של 8-10 צמחים הינו אופטימלי.
השיקול של מספר הזרעים הדרוש להשגת עומד צמחים מספק תלוי בטיב מצע הזרעים, מועד זריעה, הטמפרטורות השוררות בעת הזריעה והצפיות וטיב רטיבות הקרקע הצפוי (זריעה ביבש או ברטוב). בתנאים טובים לזריעה נסתפק ב 10-11 זרעים למטר שורה.
כאשר התנאים גבוליים, מצע זרעים חלקי, מליחות, רטיבות קרקע לא מספקת, טמפרטורות נמוכות וכו' כדאי להעלות את שעור הזרעים בזריעה לכדי 12-13 זרעים למטר שורה.

זרעים

לחישוב משקל הזרעים, יש להיעזר במשקל האלף ובאחוז הנביטה, שנבדק ונרשם על תווית שק הזרעים. מספר הזרעים למטר שורה יקבע לפי תנאי השדה כאמור ואחוז הנביטה (בד"כ כ 90%).

מזיקי קרקע

רצוי ליישם בפס הזריעה קוטל מזיקים כנגד מזיקי קרקע. יישום החומרים הינו פשוט וזול וימנע פגיעה בעומד הצמחים כתוצאה מנזקי מזיקי קרקע.
כאשר השטח נקי מעשבייה ואין חשש מאגרוטיס ניתן להסתפק בדיזיקטול 150 גרם ל 1000 מטר או בזודין 150 גרם ל 1000 מטר שורה.
כאשר צפוי אגרוטיס ומצב השחרוריות בכי רע ניתן להוסיף תיונקס 100 גרם לדיזיקטול או בזודין בטנק מיקס.

ולסיום נאחל לכולנו שנת ברכה בענף הכותנה.